

VALTIOVARAINMINISTERIÖ

HE 47/2017 vp.: taloudelliset vaikutukset

23.5.2017 Jukka Mattila
Valtiovarainvaliokunta

Budjettiosasto, rakenneyksikkö

Uudistuksen yleisluonne

- Ainutlaatuinen kontekstiltään ja luonteeltaan:
  - Suomalainen konteksti (ja lakiesitys) poikkeaa hieman muiden maiden ratkaisuista
  - Lakimuutos luo uudet markkinat ja jättää maakunnille paljon keskeisiä päätöksiä: vaikeuttaa arviointia entisestään
- Tutkimuskirjallisuudesta saadaan yleisiä tuloksia
  - Kiinteillä hinnoilla (= tuottajat eivät voi merkittävästi vaikuttaa hintoihin) tapahtuvalla kilpailulla laatua parantavia vaikutuksia
  - Korvausten yksityiskohdilla voidaan ohjata tuottajien toimintaa

Keskeiset vaikutuskanavat

- Korvausmallin muutos:
  - Perustason sosiaali- ja terveyspalveluissa siirrytään (osin) kapitaatioperusteiseen korvausmalliin (maksetaan ”terveysriskin kantamisesta”)
  - Tukee kustannustenhallintaa ja antaa tuottajalle kannustimen etsiä innovatiivisia ja kustannustehokkaita tuotantoratkaisuja
- Kilpailun avaaminen:
  - Kilpailu tapahtuu asiakkaan valinnanvapauden kautta: asiakkaat voivat vaihtaa miellyttävämpään tuottajaan
  - Asiakkaan valinnan tukeminen mm. informaation näkökulmasta keskeistä

Vaikutusten arvioinnin haasteet

- Täsmällisiä arvioita on käytännössä lähes mahdoton antaa:
  - Markkinoiden muodostuminen vaikuttaa kilpailun luonteeseen (joka vaikuttaa odotettaviin hyötyihin)
  - Tämä on riippuvaista korvausmallien toimivuudesta sekä markkinoiden avaamisen onnistumisesta
    - Hyvä korvausmalli ei ainoastaan houkuttele tuottajia: vaan kannustaa tuottajia koko hoitoketjun huomioivaan, kustannustehokkaaseen toimintaan

Mahdollistava laki

- Keskeinen päätäntävalta maakunnilla:
  - Järjestämisvastuullinen maakunta organisoii markkinat alueellaan: markkinoiden avaaminen, korvausmallien hallinta, markkinapuutostilanteiden ratkaiseminen
  - Korvausten yksityiskohdat ja terveiden markkinoiden synnyttäminen olennaisia
- Maakunnilla monipuolinen työkalupakki:
  - Laki muodostaa reunaehdot mm. tuottajien korvauksille
  - Maakunnan liikelaitoksen ja tuottajien väliseen yhteistyöhön kiinnitetty erityistä huomiota (integraatioon liittyvät asiat)

